

Bruxelles, 20. lipnja 2017.
(OR. en)

10284/17

Međuinstitucijski predmet:
2016/0376 (COD)

ENER 289
ENV 611
TRANS 275
ECOFIN 538
RECH 235
CODEC 1045
IA 109

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	9401/17 ENER 242 ENV 522 TRANS 189 ECOFIN 428 RECH 198 CODEC 847 IA 106
Br. dok. Kom.:	15091/16 ENER 413 ENV 754 TRANS 473 ECOFIN1149 RECH 340 IA 124 CODEC 1789 ADD 1 - 13
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti – opći pristup

I. UVOD

1. Komisija je navedeni prijedlog predstavila 30. studenoga 2016. kao dio paketa za čistu energiju. Cilj je prijedloga osigurati nastavak politike energetske učinkovitosti EU-a imajući u vidu okvir klimatske i energetske politike do 2030. Konkretno, na temelju klauzule o preispitivanju EU-ova okvirnog cilja povećanja energetske učinkovitosti od 27 % iz zaključaka Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014. o EU-ovu okviru klimatske i energetske politike Komisija predlaže obvezujući cilj povećanja energetske učinkovitosti EU-a od 30 %.

2. U drugim aspektima revizijom Direktive o energetske učinkovitosti nastoji se osigurati nastavak trenutačnih mjera politike do 2030. te poboljšati postojeće odredbe na temelju iskustva u provedbi. Predloženo je da se produlji godišnja obveza uštede energije od 1,5 % do 2030. te da se kao prihvatljive uštede računaju samo nove mjere politike i nova djelovanja nakon 2020. Kako bi se omogućile prilagođene politike kojima se u obzir uzimaju nacionalne specifičnosti, alternativne mjere priznaju se kao ravnopravne sustavima obveze energetske učinkovitosti te se uvodi obveza uzimanja u obzir energetskog siromaštva u obama instrumentima. Osim toga, prijedlogom se poboljšavaju obveze mjerenja i obračuna u korist krajnjih korisnika grijanja i hlađenja tako da potonji dobivaju točne informacije o svojoj pojedinačnoj potrošnji energije.
3. Radna skupina za energetiku započela je s razmatranjem navedenog prijedloga u siječnju 2017. te je također ocijenila procjenu učinka Komisije. Općenito su delegacije poduprle prijedlog Komisije i potrebu utvrđivanja jasnog okvira politike energetske učinkovitosti za razdoblje 2020. – 2030. Istodobno su izrazile brojne bojazni i zatražile izmjene prijedloga Komisije u pogledu nekoliko točaka.
4. Jedna od glavnih bojazni bile su razina i priroda općeg cilja energetske učinkovitosti EU-a, o kojima države članice imaju različita stajališta. Isto tako, mnoge su delegacije kritizirale produljenje godišnje obveze uštede energije od 1,5 % zbog nedostatka mogućnosti za fleksibilnost u pogledu njezine učinkovite provedbe. Druge delegacije poduprle su nastavak razine ambicije od 1,5 % bez promjene.
5. Tijekom rasprava niz delegacija ujedno je istaknuo snažne poveznice s prijedlogom o upravljanju i naglasio potrebu da se sagleda šira slika paketa za čistu energiju tijekom rasprave o pojedinačnim prijedlozima. Nadalje, u pogledu obveza u vezi s mjerenjem i obračunom delegacije su zatražile nekoliko pojašnjenja i uvođenje uvjeta troškovne učinkovitosti.

6. Kao odgovor na velike bojazni nekih delegacija također s obzirom na negativan učinak trenutačnog tumačenja pravila izračunavanja za uporabu ugovora o energetske svojstvima u javnom sektoru, Komisija je zajedno s nacionalnim statističkim uredima pojačala napore na preispitivanju relevantnih smjernica.
7. Nakon rasprava održanih na različitim sastancima Radne skupine predsjedništvo je izmijenilo prijedlog Komisije u vezi s nekoliko točaka kako bi se uzele u obzir bojazni država članica. Općenito je dogovoreno da je za odluku o općem cilju energetske učinkovitosti EU-a potrebno političko razmatranje na visokoj razini te bi je trebalo podnijeti ministrima.
8. Kompromis predsjedništva usmjeren na obvezu uštede energije iz članka 7. podnesen je Odboru stalnih predstavnika 14. lipnja 2017. Tijekom sastanka tog Odbora kompromis predsjedništva dobio je potporu mnogih država članica koje traže fleksibilnost. Međutim, niz drugih delegacija smatrao je predložene fleksibilnosti znatnim i neprihvatljivim smanjenjem razine ambicije prijedloga te je podnio protuprijedlog u vezi s člankom 7.

Slijedom navedenoga predsjedništvo predstavlja novi kompromisni paket u vezi s dvama neriješenim pitanjima koja ostaju otvorena za Vijeće. Kompromisni paket predsjedništva naveden je u nastavku.

II. NERIJEŠENA PITANJA

a) Opći cilj energetske učinkovitosti EU-a (članak 1. stavak 1.)

9. Komisija predlaže obvezujući cilj povećanja energetske učinkovitosti od 30% na razini EU-a. Niz delegacija, koje su uglavnom one koje se protive fleksibilnostima iz članka 7., mogu poduprijeti prijedlog Komisije. Nekoliko drugih delegacija zalaže se za okviran cilj umjesto obvezujućega, koji je bliži zaključcima Europskog vijeća u kojima se utvrđuje okviran cilj povećanja energetske učinkovitosti od 27 %, koji je potrebno preispitati do 2020., uzimajući u obzir razinu EU-a od 30 %. Neke delegacije navele su da će svoje konačno stajalište zauzeti s obzirom na fleksibilnosti predviđene u članku 7. o obvezi uštede energije.

Kompromisni prijedlog predsjedništva o općem cilju energetske učinkovitosti na razini EU-a jest okvirnih 30 %.

b) Obveza uštede energije (članak 7.)

10. Na temelju protuprijedloga nekih država članica koji je iznesen na sastanku Corepera, kompromis predsjedništva temelji se na podjeli razdoblja 2020. – 2030. na dva dijela te se njime utvrđuje obveza uštede od 1,5 % za razdoblje 2021. – 2025. Početnih 1,5 % automatski bi se smanjilo na 1 % u razdoblju 2026. – 2030., osim ako se u procjeni Komisije 2024. zaključi da EU nije na putu da ispuni svoj krovni cilj potrošnje energije, izražen u obliku potrošnje primarne i/ili krajnje energije.
11. Nadalje, kako bi se sačuvala ravnoteža fleksibilnosti i održala razina ambicije u pogledu obveze uštede energije, kompromisnim prijedlogom uklanjaju se dugoročne mjere s trajanjem od 23 godine ili više iz članka 7. stavka 1. točke (ii), ali se zadržava mogućnost računanja obnovljive energije proizvedene na mjestu potrošnje kao ušteda u razdoblju 2020. – 2030., s limitom od 15 % (Prilog V. stavak 2. točka (dd)). U kompromisu ostaje i mogućnost potpunog uračunavanja ušteda energije koje proizlaze iz mjera politike kojima se promiču tehnologije obnovljive energije malog opsega.

III. DRUGA PITANJA

12. U Prilogu V.2 točki (b) dodano je pojašnjenje kako bi se, u razdoblju do 2020., omogućio nastavak prakse u nekim državama članicama da se uštede iz nacionalnih mjera kojima se utvrđuju minimalni zahtjevi za nove zgrade obračunaju prije provedbe Direktive 2010/31/EU o energetskim svojstvima zgrada.

13. Općim pristupom Vijeća o tom prijedlogu utvrdilo bi se privremeno stajalište Vijeća i uspostavila osnova priprema za pregovore s Europskim parlamentom. U tom kontekstu trebalo bi istaknuti da bi se, s obzirom na međupoveznice sa zakonodavnim prijedlogom o upravljanju, odredbe dogovorene u općem pristupu o Direktivi o energetskej učinkovitosti trebale odražavati u prijedlogu o upravljanju. Istodobno, moguće je da će se neke odredbe općeg pristupa o Direktivi o energetskej učinkovitosti ponovno razmotriti u kasnijoj fazi s obzirom na ishod rasprava o prijedlogu o upravljanju.

Elementi novog kompromisa predsjedništva označeni su **podebljanim i podvučenim slovima**.

Uvodne izjave bit će u potpunosti prilagođene u kasnijoj fazi kako bi se odrazile dogovorene promjene u materijalnim odredbama.

Komisija zadržava svoje stajalište o cijelom kompromisnom prijedlogu u ovoj fazi postupka.

Sve delegacije imaju analitičku rezervu na tekst. Delegacije PL i DK imaju parlamentarne rezerve.

14. Odbor za industriju, istraživanje i energiju Europskog parlamenta imenovao je Adama Giereka (S&D) izjaviteljem te se očekuje da će donijeti svoje mišljenje u studenome 2017. Europski gospodarski i socijalni odbor dostavio je svoje mišljenje 26. travnja 2017., dok se očekuje da će Odbor regija svoje mišljenje dostaviti 13. srpnja 2017.

IV. ZAKLJUČAK

15. Vijeće se poziva da razmotri kompromisni paket koji je predložilo predsjedništvo, riješi neriješena pitanja i postigne opći pristup na sastanku 26. lipnja.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

¹ SL C, , str. .

² SL C, , str. .

- (1) Smanjenje potražnje za energijom jedna je od pet dimenzija energetske strategije Unije koja je donesena 25. veljače 2015. Većom energetsom učinkovitošću ostvarit će se koristi za okoliš, smanjiti emisije stakleničkih plinova, poboljšati energetska sigurnost smanjenjem ovisnosti o uvozu energije u Uniju, sniziti troškovi energije u kućanstvima i poduzećima, pomoći ublažiti energetska siromaštvo te potaknuti otvaranje radnih mjesta i višesektorska gospodarska aktivnost. To je u skladu s obvezama Unije preuzetima u okviru energetske unije i globalnog klimatskog programa koji su u prosincu 2015. Pariškim sporazumom uspostavile stranke Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama.
- (2) Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ napreduje se u smjeru energetske unije, prema kojoj bi se energetska učinkovitost trebala smatrati zasebnim izvorom energije. Načelo „energetska učinkovitost na prvome mjestu” treba se uzeti u obzir pri određivanju novih pravila za opskrbu i ostala područja politike. Komisija bi trebala osigurati da energetska učinkovitost i upravljanje potrošnjom dobiju jednaku važnost kao i proizvodni kapaciteti. Energetska učinkovitost mora se uzeti u obzir pri svakom relevantnom planiranju energetske sustava ili donošenju financijskih odluka. Uvijek kad je to troškovno učinkovitije od jednakovrijednih rješenja u pogledu ponude, moraju se provesti poboljšanja energetske učinkovitosti. Time bi se trebalo pridonijeti višestrukim koristima energetske učinkovitosti za europsko društvo, osobito za građane i poduzeća.
- (3) Europsko vijeće na sastanku u listopadu 2014. utvrdilo je cilj povećanja energetske učinkovitosti od 27 % do 2030. koji bi trebalo preispitati do 2020. „vodeći računa o cilju Unije od 30 %”. U prosincu 2015. Europski parlament pozvao je Komisiju da procijeni i održivost cilja povećanja energetske učinkovitosti od 40 % za isto razdoblje. Stoga je primjereno preispitati i na odgovarajući način izmijeniti Direktivu kako bi se prilagodila kontekstu do 2030.

¹ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

- (4) Nema obvezujućih ciljeva na nacionalnoj razini za 2030. Potrebu da Unija ostvari svoje ciljeve povećanja energetske učinkovitosti na razini EU-a 2020. i 2030., izražene u potrošnji primarne i krajnjoj potrošnji energije, trebalo bi jasno istaknuti u obliku obvezujućeg cilja od 30 % . To objašnjenje na razini Unije ne bi trebalo ograničavati države članice jer one i dalje mogu određivati nacionalne doprinose na temelju potrošnje primarne ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetskeg intenziteta. Države članice trebale bi određivati nacionalne okvirne doprinose energetskeg učinkovitosti uzimajući u obzir da potrošnja Unije 2030. ne smije biti veća od 1321 Mtoe primarne energije i/ili 987 Mtoe krajnje energije. To znači da bi se u usporedbi s razinama iz 2005. potrošnja primarne energije u Uniji trebala smanjiti za 23 %, a krajnja potrošnja energije za 17 %. Napredak u postizanju cilja Unije do 2030. treba redovito procjenjivati, što je i predviđeno zakonodavnim prijedlogom o upravljanju energetskeg unijom.
- (5) Obvezu država članica da uspostavljaju dugoročne strategije za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada i obavješćuju o njima Komisiju trebalo bi izbrisati iz Direktive 2012/27/EU i dodati Direktivi 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ jer se u nju bolje uklapa zbog dugoročnih planova za zgrade približno nulte energije i cilja dekarbonizacije u zgradama.
- (6) U kontekstu klimatskog i energetskeg okvira do 2030. obveze uštede energije trebale bi se produljiti nakon 2020. Produljivanjem razdoblja obveze nakon 2020. omogućila bi se veća stabilnost za ulagače te bi se time potaknuli dugoročna ulaganja i dugoročne mjere energetske učinkovitosti kao što je obnova zgrada.

¹ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskeg svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

- (7) Države članice dužne su ispuniti kumulativnu obvezu uštede energije u krajnjoj potrošnji tijekom cijelog razdoblja obveze koja odgovara „novoj” uštedi od 1,5 % godišnje prodaje energije. Taj zahtjev mogao bi se ispuniti novim mjerama politike koje se donose tijekom novog razdoblja obveze od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. ili novim pojedinačnim djelovanjima koja se temelje na mjerama politike donesenima tijekom ili prije prethodnog razdoblja, no koja se uvode tek u novom razdoblju i dovode do ušteda energije.
- (8) Iako će se dugoročnim mjerama energetske učinkovitosti i dalje ostvarivati uštede energije nakon 2020., za ostvarivanje sljedećeg cilja Unije u pogledu povećanja energetske učinkovitosti do 2030. tim bi se mjerama trebale ostvariti nove uštede nakon 2020. S druge strane, uštede energije koje se ostvare nakon 31. prosinca 2020. ne smiju se uračunati u kumulativne uštede koje su propisane za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.
- (9) Nove uštede trebale bi se smatrati dopunom dotadašnjih mjera, tako da se uštede do kojih bi ionako došlo ne smiju iskazati. Kako bi se izračunao učinak novih mjera, smiju se uračunavati samo neto uštede koje se mjere kao promjena potrošnje energije koja se može izravno pripisati odgovarajućoj mjeri energetske učinkovitosti. Kako bi se izračunale neto uštede, države članice trebale bi utvrditi osnovni scenarij s pomoću kojeg bi se vidjelo kako bi se situacija razvila bez dotične politike. Politička intervencija trebala bi se usporediti s tim utvrđenim scenarijem. Države članice trebale bi uzeti u obzir da će se u istom razdoblju možda provesti i druge političke intervencije kojima će se također utjecati na uštede energije pa se sve promjene od uvođenja političke intervencije koja se ocjenjuje neće moći pripisati isključivo toj mjeri politike. Djelovanja stranke obveznice, stranke sudionice ili ovlaštene stranke trebala bi zaista pridonijeti ostvarivanju iskazane uštede kako bi se ispunio zahtjev značajnosti.

- (10) Uštede energije koje proizlaze iz provedbe zakonodavstva Unije ne smiju se iskazati, osim ako se dotičnom mjerom premašuje minimum propisan dotičnim zakonodavstvom Unije, bilo da je riječ o postavljanju ambicioznijih zahtjeva energetske učinkovitosti na nacionalnoj razini ili većoj primjeni mjere. Priznajući da je obnova zgrada važan i dugoročan element u povećanju ušteda energije, potrebno je objasniti da se sve uštede energije koje proizlaze iz mjera kojima se promiče obnova postojećih zgrada mogu prijaviti ako dopunjuju pomake koji bi se ostvarili i da nema te mjere politike i ako država članica dokaže da je stranka obveznica, stranka sudionica ili ovlaštena stranka doista doprinijela ostvarivanju uštede koja se prijavljuje za dotičnu mjeru. [...] Obnova bi se trebala tumačiti tako da obuhvaća obnovu zgrada, ovojnice zgrade i dijelova zgrade uključujući tehničke sustave zgrade. Samostalna ugradnja pojedinačne opreme ne smatra se „sustavom”.
- (11) U skladu sa strategijom energetske unije i načelima bolje regulative trebalo bi dati veću važnost propisima o praćenju i provjeri, među ostalim zahtjevom da se provjeri statistički reprezentativan uzorak mjera. Upućivanja na „statistički bitan udio i reprezentativan uzorak” trebala bi se tumačiti tako da se uzme dio statističke populacije (mjera za uštedu energije) na način da on vjerno odražava cjelokupnu populaciju (sve mjere za uštedu energije), čime se omogućuje donošenje opravdanih zaključaka u vezi s pouzdanošću svih mjera.

- (12) Od poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada osobito bi koristili trebali imati potrošači pogođeni energetske siromaštvom. Države članice već mogu tražiti od stranaka obveznica da u mjere uštede energije uključe socijalne ciljeve u pogledu energetske siromaštva, a tu bi mogućnost sada trebalo proširiti na alternativne mjere i pretvoriti u obvezu, no pritom se državama članicama ostavlja potpuna sloboda u pogledu opsega, područja primjene i sadržaja takvih mjera. U skladu s člankom 9. Ugovora politike energetske učinkovitosti Unije trebale bi biti uključive i osigurati potrošačima pogođenim energetske siromaštvom pristup mjerama energetske učinkovitosti.
- (13) Energijom koja se proizvede na ili u zgradama s pomoću tehnologija obnovljivih izvora energije smanjuje se potreba za fosilnom energijom. Smanjenje potrošnje energije i upotreba energije iz obnovljivih izvora u zgradarstvu važne su mjere za smanjenje energetske ovisnosti Unije i emisija stakleničkih plinova, posebno s obzirom na ambiciozne klimatske i energetske ciljeve zadane do 2030. kao i globalnu obvezu preuzetu na Konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (COP21) održanoj u prosincu 2015. u Parizu. U svrhu obveze uštede energije iz članka 7. države članice trebale bi stoga moći uzeti u obzir uštede energije iz obnovljive energije proizvedene na ili u zgradama za vlastite potrebe kako bi ispunile zahtjeve u pogledu ušteda energije.

- (14) U okviru mjera utvrđenih u Komunikaciji Komisije „Ostvarivanje novih pogodnosti za potrošače energije”, u kontekstu energetske unije i strategije grijanja i hlađenja trebaju se ojačati minimalna prava potrošača na jasne i pravodobne informacije o potrošnji energije. Stoga bi trebalo izmijeniti članke od 9. do 11. i Prilog VII. Direktive 2012/27/EU kako bi se omogućile česte i točnije povratne informacije o potrošnji energije kada je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito s obzirom na postavljene mjerne uređaje. Trebalo bi pojasniti da troškovna učinkovitost zasebnog mjerenja ovisi o tome jesu li povezani troškovi razmjerni u odnosu na potencijalne uštede energije. [...] U ocjeni navedenoga u obzir se može uzeti učinak konkretnih, planiranih mjera u određenoj zgradi, kao što je predstojeća obnova. Osim toga, trebalo bi pojasniti i da se prava povezana s obračunom i informacijama o obračunu ili potrošnji odnose na potrošače grijanja, hlađenja ili tople vode iz centralnog izvora, čak i ako ne postoji izravan pojedinačan ugovorni odnos s dobavljačem energije. Definicija pojma „krajnji kupac” može se tumačiti tako da uključuje samo fizičke ili pravne osobe koje kupuju energiju na temelju izravnog, pojedinačnog ugovora s dobavljačem energije. Stoga bi za potrebe tih odredaba trebalo uvesti pojam „krajnji korisnik” tako da upućuje na širu skupinu potrošača. Pojam „krajnji korisnik” trebao bi, pored krajnjih kupaca koji kupuju energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu za vlastitu uporabu, obuhvaćati i korisnike pojedinačnih jedinica u zgradama s više stanova ili višenamjenskim zgradama ako se te jedinice opskrbljuju iz centralnog izvora i ako korisnici nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije. Pojam „zasebno mjerenje” trebao bi se odnositi na mjerenje potrošnje u pojedinačnim jedinicama u tim zgradama. Do 1. siječnja 2020. nova postavljena brojila toplinske energije i razdjelnici troškova grijanja trebali bi se moći očitavati na daljinu kako bi se troškovno učinkovito i često pružale informacije o potrošnji. Novi članak 9.a trebao bi se primjenjivati samo na grijanje, hlađenje i toplu vodu iz centralnog izvora. Države članice mogu slobodno odlučiti hoće li se smatrati da se tehnologije za očitavanje iz šetnje/vožnje (eng. *walk-by/drive-by*) mogu očitati na daljinu ili ne. Uređaji koji se mogu očitati na daljinu ne zahtijevaju pristup pojedinačnim stanovima ili jedinicama kako bi se očitati.

- (14a) Kako bi se osigurala transparentnost računanja za pojedinačnu potrošnju toplinske energije i time olakšala provedba zasebnog mjerenja, države članice trebale bi objaviti sva primjenjiva nacionalna pravila za raspodjelu troškova grijanja, hlađenja i potrošnje tople vode u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama. Uz transparentnost države članice mogu htjeti razmotriti poduzimanje mjera za jačanje tržišnog natjecanja u pružanju usluga zasebnog mjerenja i time pomoći da se osigura da svi troškovi koje snose krajnji korisnici budu razumni.
- (15) Određene odredbe članka 15. Direktive 2012/27/EU koje se odnose na pretvorbu, prijenos odnosno transport i distribuciju energije trebalo bi staviti izvan snage. Zbog revizije pravne stečevine u području energetike mogle bi se preoblikovati obveze država članica u skladu s različitim povezanim aktima. To preoblikovanje ne bi trebalo utjecati na obvezu država članica u pogledu usklađenosti s bitnim zahtjevima Direktive 2012/27/EU koji se mogu u potpunosti ili djelomično uključiti u druge akte.
- (16) S obzirom na tehnološki napredak i rastući udio obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije trebalo bi preispitati zadani koeficijent za uštede električne energije u kWh kako bi se uzele u obzir promjene faktora primarne energije za električnu energiju. Izračuni faktora primarne energije za električnu energiju temelje se na godišnjim prosječnim vrijednostima. Za proizvodnju električne i toplinske energije iz nuklearnih izvora upotrebljava se metoda izračunavanja na temelju fizičkog udjela energije, a za proizvodnju električne i toplinske energije iz fosilnih goriva i biomase na temelju tehničke konverzije. Za negorivu obnovljivu energiju metoda je izravni ekvivalent na temelju pristupa ukupne primarne energije. Za izračun udjela primarne energije za električnu energiju pri kogeneraciji primjenjuje se metoda utvrđena u Prilogu II. Direktivi 2012/27/EU. Međutim, upotrebljava se prosječni položaj na tržištu, a ne marginalni. Za negorive obnovljive energije pretpostavlja se učinkovitost konverzije 100 %, za geotermalne elektrane 10 % i za nuklearne elektrane 33 %. Ukupna učinkovitost za kogeneraciju izračunava se na temelju najnovijih podataka Eurostata. U pogledu granica sustava faktor primarne energije iznosi 1 za sve izvore energije. Izračuni se temelje na najnovijoj verziji referentnog scenarija PRIMES. Vrijednost faktora primarne energije temelji se na projekciji za 2020. Analizom su obuhvaćene države članice EU-a i Norveška. Podaci za Norvešku temelje se na podacima mreže ENTSO-E.

- (17) Kako bi se osiguralo da se prilozi Direktivi i usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti iz članka 14. stavka 10. mogu ažurirati, potrebno je proširiti delegiranje ovlasti koje su dodijeljene Komisiji.
- (18) Kako bi se moglo procijeniti učinkovitost Direktive 2012/27/EU, trebalo bi uvesti obvezu opće revizije Direktive i izvješća Europskom parlamentu i Vijeću do 28. veljače 2024.
- (19) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima¹ države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra prosljeđivanje takvih dokumenata opravdanim.
- (20) Direktivu 2012/27/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

¹ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

Članak 1.

Direktiva 2012/27/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 1. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za promicanje energetske učinkovitosti u Uniji kako bi se osiguralo ostvarivanje krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti Unije za 20 % do 2020. i njezina ~~obvezujućeg~~ **[okvirnog]** krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti od **30 %** do 2030. te se otvorio put daljnjim poboljšanjima energetske učinkovitosti nakon tih razdoblja. Njome se utvrđuju pravila čija je namjena uklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje tržišnih neuspjeha koji ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi te se osigurava utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti i doprinosa do 2020. i 2030.”;

- (2) članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Ciljevi povećanja energetske učinkovitosti

1. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni cilj povećanja energetske učinkovitosti do 2020. na temelju potrošnje primarne energije ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetske intenziteta. Države članice obavješćuju Komisiju o tim ciljevima u skladu s člankom 24. stavkom 1. i Prilogom XIV. dijelom 1. Pritom te ciljeve također iskazuju kao apsolutnu razinu potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije 2020. te objašnjavaju kako su i na temelju kojih podataka izračunale tu razinu.

Pri određivanju navedenih ciljeva države članice uzimaju u obzir:

- (a) da potrošnja energije Unije 2020. ne smije biti viša od 1483 Mtoe primarne energije ili 1086 Mtoe krajnje energije;
- (b) mjere predviđene ovom Direktivom;

- (c) mjere usvojene s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva uštede energije donesenih u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2006/32/EZ; i
- (d) druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije.

Pri određivanju navedenih ciljeva države članice mogu također uzeti u obzir nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije kao što su:

- (a) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije;
- (b) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om;
- (c) promjene u izvozu i uvozu energije;
- (d) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika i
- (e) pravodobno djelovanje.

2. Komisija do 30. lipnja 2014. procjenjuje ostvareni napredak i vjerojatnost da će Unija ostvariti potrošnju energije od najviše 1483 Mtoe primarne energije i/ili najviše 1086 Mtoe krajnje energije 2020.

3. Pri provedbi preispitivanja iz stavka 2. Komisija:

- (a) zbraja nacionalne okvirne ciljeve povećanja energetske učinkovitosti koje su dostavile države članice;
- (b) procjenjuje može li se zbroj tih ciljeva smatrati pouzdanim pokazateljem ostvaruje li se cilj na razini cijele Unije prema planu, uzimajući u obzir ocjenu prvog godišnjeg izvješća u skladu s člankom 24. stavkom 1. i ocjenu nacionalnih akcijskih planova za energetska učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.;

- (c) uzima u obzir dopunsku analizu proizišlu iz:
- i. procjene napretka u potrošnji energije te u potrošnji energije u odnosu na gospodarsku aktivnost na razini Unije, uključujući napredak u učinkovitosti opskrbe energijom u državama članicama koje svoje nacionalne okvirne ciljeve temelje na krajnjoj potrošnji energije ili uštedi krajnje energije, uključujući napredak zbog usklađivanja navedenih država članica s poglavljem III. ove Direktive;
 - ii. rezultata oblikovanja modela u odnosu na buduća kretanja u potrošnji energije na razini Unije;
- (d) uspoređuje rezultate iz točaka od (a) do (c) s količinom potrošene energije potrebne kako 2020. potrošnja energije ne bi prelazila 1483 Mtoe primarne energije i/ili 1086 Mtoe krajnje energije.

3.a Komisija do 31. listopada 2022. procjenjuje je li Unija ostvarila krovni cilj do 2020.

4. Svaka država članica određuje okvirne nacionalne doprinose energetskej učinkovitosti za ostvarivanje cilja Unije do 2030. iz članka 1. stavka 1. u skladu s člancima [4.] i [6.] Uredbe (EU) XX/20XX [upravljanje energetskom unijom]. Kada određuju te doprinose, države članice uzimaju u obzir da energetska potrošnja Unije 2030. ne smije biti veća od 1321 Mtoe primarne energije i/ili 987 Mtoe krajnje energije. Države članice obavješćuju Komisiju o tim doprinosima u okviru svojih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova u skladu s postupkom iz članka [3.] i članaka od [7.] do [11.] Uredbe (EU) XX/20XX [upravljanje energetskom unijom].”;

(3) članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Obveza uštede energije

1. Države članice ostvaruju kumulativne uštede krajnje energije koje su jednakovrijedne barem:

(a) novim uštedama svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013.;

(b) novim uštedama svake godine

– od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca [...] **2025. od** 1,5 % godišnje prodane količine energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja [...] **2019.;**

– od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2030. od 1,0 % godišnje prodane količine energije krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2019.

U smislu točke (b) i ne dovodeći u pitanje stavke 2. i 3. države članice mogu uračunati uštede energije koje proizlaze iz mjera politike, **bez obzira na to jesu li uvedene nakon 31. prosinca 2020. ili ranije,** pod uvjetom da te mjere dovode do

[...] novih pojedinačnih djelovanja koja se poduzimaju nakon 31. prosinca 2020. [...]

[...] [...]

Iz tih se izračuna djelomično ili potpuno može isključiti količina prodane energije upotrijebljene za promet.

Države članice odlučuju kako će se izračunana količina novih ušteda rasporediti tijekom svakog od razdoblja iz točaka (a) i (b) sve dok su postignute propisane ukupne kumulativne uštede do kraja svakog razdoblja.

2. Podložno stavku 3. svaka država članica može:

- (a) provesti propisan izračun iz stavka 1. točke (a) koristeći se vrijednošću od 1 % za 2014. i 2015.; 1,25 % za 2016. i 2017.; i 1,5 % za 2018., 2019. i 2020.;
- (b) iz izračuna isključiti cjelokupnu prodanu količinu ili dio prodane količine energije koja se upotrebljava u industrijskim djelatnostima navedenima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;
- (c) dopustiti da se uštede energije ostvarene u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva utvrđenih u članku 14. stavku 4., članku 14. stavku 5. točki (b) i članku 15. stavicima od 1. do 6. i 9. uračunaju u iznos uštede energije propisan stavkom 1.;
- (d) uračunati u iznos uštede energije iz stavka 1. uštede energije proizišle iz novih pojedinačnih djelovanja koja se provode od 31. prosinca 2008. i nastavljaju ostvarivati učinak 2020. i nakon toga te koja se mogu mjeriti i provjeriti;

3. Sve odabrane opcije u skladu sa stavkom 2. zajedno ne smiju iznositi više od 25 % uštede energije iz stavka 1. Države članice primjenjuju i izračunavaju učinak odabranih opcija za razdoblja iz stavka 1. točaka (a) i (b) zasebno:

- (a) za izračun iznosa uštede energije propisanog za razdoblje iz stavka 1. točke (a) države članice mogu primijeniti stavak 2. točke (a), (b), (c) i (d);

- (b) za izračun iznosa uštede energije propisanog za razdoblje iz stavka 1. točke (b) države članice mogu primijeniti stavak 2. točke (b), (c) i (d), uz uvjet da pojedinačna djelovanja u smislu točke (d) i dalje ostvaruju učinak koji se može provjeriti i mjeriti nakon 31. prosinca 2020.

4. Uštede energije koje se ostvare nakon 31. prosinca 2020. ne smiju se uračunati u kumulativne uštede propisane za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

4.a Države članice koje premašuju kumulativne uštede energije koje su propisane za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. mogu sve prekomjerne uštede uračunati u kumulativne uštede energije koje su propisane za razdoblje do 31. prosinca 2030.

4.b Države članice mogu dopustiti strankama obveznicama da uštede ostvarene u određenoj godini obračunaju kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine sve dok se time ne prelazi završetak razdoblja obveze utvrđenih u stavku 1.

5. Države članice osiguravaju da se uštede ostvarene na temelju mjera politike iz članaka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. izračunavaju u skladu s Prilogom V.

6. Države članice ostvaruju propisan iznos ušteda iz stavka 1. uspostavom sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 7.a ili donošenjem alternativnih mjera iz članka 7.b. Države članice mogu kombinirati sustav obveze energetske učinkovitosti s alternativnim mjerama politike.

6.a Pri izradi mjera politike iz članaka 7.a i 7.b države članice uzimaju u obzir potrebu ublažavanja energetskog siromaštva u skladu s kriterijima koje određuju države članice i uzimajući u obzir njihove postojeće prakse u tom području¹;

¹ Ovisno o ishodu rasprava o Direktivi [XXXX] o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije, može postojati unakrsno upućivanje na članak 29. te Direktive.

7. Države članice dokazuju da se u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih djelovanja uštede energije ne uračunavaju dvaput.”

8. Do 30. lipnja 2024. Komisija ocjenjuje napredak ostvaren u pogledu krovnih ciljeva utvrđenih u članku 3. stavku 4. te treba li s obzirom na tu ocjenu [...] **povećati na 1,5 %** vrijednost određenu u stavku 1. točki (b) **drugoj alineji** za razdoblje 2026. – 2030. Komisija, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog u tu svrhu.

(4) umeću se sljedeći članci 7.a i 7.b:

„Članak 7.a

Sustavi obveze energetske učinkovitosti

1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja propisanih ušteda iz članka 7. stavka 1. u okviru sustava obveze energetske učinkovitosti, one ne dovodeći u pitanje članak 7. stavak 2. osiguravaju da stranke obveznice iz stavka 2. koje posluju na državnom području pojedinačne države članice ispune kumulativni zahtjev uštede energije u krajnjoj potrošnji utvrđen u članku 7. stavku 1.

2. Države članice na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuju stranke obveznice među distributerima energije i/ili poduzećima za maloprodaju energije koji posluju na njihovu državnom području, a mogu uključiti i distributere goriva za prijevoz i poduzeća za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njihovu državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima koje određuje država članica, neovisno o izračunu provedenom u skladu s člankom 7. stavkom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede drugih stranaka kako je opisano u stavku 5. točki (b).

3. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice kao krajnju potrošnju energije ili potrošnju primarne energije. Metoda odabrana za iskazivanje propisanog iznosa uštede energije upotrebljava se i za izračun ušteda koje iskazuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.
4. Države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provjeravaju barem statistički bitan udio i reprezentativan uzorak mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. Ti se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.
5. U sklopu sustava obveze energetske učinkovitosti države članice:
 - (a) [izbrisano]
 - (b) mogu dopustiti strankama obveznicama da u svoju obvezu uračunaju potvrđene uštede energije koje su ostvarili pružatelji energetske usluga ili druge treće osobe, među ostalim ako stranke obveznice putem tijela koja je odobrila država ili putem tijela javne vlasti promiču mjere koje mogu, ali ne moraju uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja. Ako to dopuste, države članice osiguravaju uspostavljanje jasnog i transparentnog postupka odobrenja koji je otvoren za sve sudionike na tržištu i kojim se nastoji umanjiti troškove certifikacije.
6. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema strankama obveznicama ili prema potkategorijama stranaka obveznica i ukupno u okviru sustava.

Članak 7.b

Alternativne mjere politike

1. Ako države članice odluče ispuniti svoje obveze ostvarivanja ušteda u skladu s člankom 7. stavkom 1. u okviru alternativnih mjera politike, one osiguravaju da se uštede energije propisane člankom 7. stavkom 1. ostvaruju među krajnjim kupcima.

2. [izbrisano]

3. Za sve mjere, osim onih koje se odnose na mjere oporezivanja, države članice uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provjeravaju barem statistički bitan udio i reprezentativan uzorak mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke sudionice ili ovlaštene stranke. To se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama.”;

(5) članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Mjerenje plina”;

(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da, onoliko koliko je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnji kupci prirodnog plina dobiju pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.”;

(c) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ako i u mjeri u kojoj primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin u skladu s Direktivom 2009/73/EZ, države članice.”;

ii. točke (c) i (d) brišu se;

(d) stavak 3. briše se;

- (6) umeću se sljedeći članci 9.a, 9.b i 9.c:

„Članak 9.a

Mjerenje za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu

1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima dobiju brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom iz centralnog izvora koji opslužuje više zgrada ili iz mreže za centralizirano grijanje ili hlađenje, brojilo se postavlja na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.

„Članak 9.b

Zasebno mjerenje i raspodjela troškova za grijanje i hlađenje te toplu vodu u kućanstvu

1. U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja ili hlađenja ili se opskrbljuju iz sustavâ za centralizirano grijanje ili hlađenje pojedinačna brojila ugrađuju se radi mjerenja potrošnje toplinske energije, energije za hlađenje ili tople vode u svakoj jedinici ako je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito u smislu razmjernosti u odnosu na potencijalne uštede energije.

Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili ako nije troškovno učinkovita za mjerenje grijanja u svakoj jedinici zgrade, upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako dotična država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline. Svaka država članica jasno određuje i objavljuje opće kriterije, metodologije i/ili postupke kako bi se utvrdili uvjeti tehničke neizvedivosti i troškovne neučinkovitosti.

2. U novim zgradama s više stanova i u stambenom dijelu novih višenamjenskih zgrada, ako one imaju centralni izvor grijanja za toplu vodu ili se opskrbljuju iz sustavâ centraliziranog grijanja, pojedinačna brojila, neovisno o stavku 1., postavljaju se za toplu vodu.

3. Ako se zgrade s više stanova i višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranog grijanja ili hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice na transparentan način objavljuju sva primjenjiva nacionalna pravila za raspodjelu troškova potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost izračunavanja individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova grijanja i/ili tople vode koji se upotrebljavaju za sljedeće:

- (a) toplu vodu za potrebe kućanstva;
- (b) toplinu koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora (ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima);
- (c) potrebe grijanja stanova.

„Članak 9.c

Zahtjev za daljinsko očitavanje

1. Za potrebe članaka 9.a i 9.b brojila i razdjelnici troškova grijanja ugrađeni 1. siječnja 2020. ili nakon tog datuma [ili datuma prenošenja ako je taj datum kasniji] jesu uređaji koji se mogu očitati na daljinu. Uvjeti tehničke izvedivosti i troškovne učinkovitosti iz članka 9.b stavka 1. prvog i drugog podstavka i dalje se primjenjuju.

2. Brojila i razdjelnici troškova grijanja koji su već ugrađeni, ali koji se ne mogu očitati na daljinu, naknadno se opremaju tom funkcijom ili zamjenjuju uređajima koji se mogu očitati na daljinu do xxxx [deset godina nakon stupanja na snagu ove Direktive], osim ako dotična država članica dokaže da to nije troškovno učinkovito.”;

(7) članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Informacije o obračunu za plin”

(b) stavak 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz Direktive 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji plina, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.”;

(c) u stavku 2. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Brojilima ugrađenima u skladu s Direktivom 2009/73/EZ osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.”;

(8) umeće se sljedeći članak 10.a:

„Članak 10.a

Informacije o obračunu i potrošnji za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu

1. Ako su brojila ili razdjelnici troškova grijanja ugrađeni, države članice osiguravaju da su informacije o obračunu i potrošnji točne i utemeljene na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja, u skladu s Prilogom VII.a točkama 1. i 2. za sve krajnje korisnike, odnosno za fizičke ili pravne osobe koje kupuju energiju za grijanje, hlađenje ili toplu vodu za vlastite krajnju uporabu, ili fizičke ili pravne osobe koje se koriste pojedinačnom zgradom ili jedinicom u zgradi s više stanova ili višenamjenskoj zgradi koja se opskrbljuje grijanjem, hlađenjem ili toplom vodom iz centralnog izvora, bez postojanja izravnog ili pojedinačnog ugovora s dobavljačem energije.

Ta se obveza može, ako tako predvidi država članica i osim u slučaju zasebnog mjerenja potrošnje na temelju razdjelnika troškova grijanja na temelju članka 9.b, ispuniti s pomoću sustava redovitog samoočitavanja prilikom kojeg krajnji kupac ili krajnji korisnik dostavlja rezultate očitavanja brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac ili krajnji korisnik nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.

Države članice odlučuju o tome tko bi trebao biti odgovoran za dostavu informacija iz stavka 1. tim krajnjim korisnicima koji nemaju izravan ili pojedinačan ugovor s dobavljačem energije.

2. Države članice:

- (a) ako su dostupne informacije o obračunu energije i prethodnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja krajnjih korisnika, zahtijevaju da se one na zahtjev krajnjeg korisnika stave na raspolaganje pružatelju energetske usluge kojeg odredi krajnji korisnik;
- (b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji;
- (c) osiguravaju da se svim krajnjim korisnicima u skladu s Prilogom VII.a točkom 3. uz račun pruže primjerene informacije o stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja;
- (d) mogu na zahtjev krajnjeg kupca propisati da se pružanje informacija o obračunu ne smatra zahtjevom za plaćanje. U takvim slučajevima države članice osiguravaju fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje.”;

(9) članak 11. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za plin”;

(b) stavak 2. briše se;

(10) umeće se sljedeći članak 11.a:

„Članak 11.a

Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu za grijanje, hlađenje i toplu vodu u kućanstvu te informacijama o njihovoj potrošnji

1. Države članice osiguravaju da krajnji korisnici sve svoje račune i informacije o obračunu potrošnje energije dobivaju besplatno te da podacima o svojoj potrošnji mogu pristupiti besplatno i na odgovarajući način.
2. Neovisno o stavku 1. troškovi informacija o obračunu individualne potrošnje grijanja, hlađenja i tople vode u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi u skladu s člankom 9.b. Troškovi proizišli iz dodjele tog zadatka trećoj osobi, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, a koji obuhvaćaju mjerenje, raspodjelu i izračun stvarne individualne potrošnje u tim zgradama mogu se prenijeti na krajnje korisnike u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.”;
3. Kako bi se osigurali razumni troškovi za usluge zasebnog mjerenja kako je navedeno u stavku 2., države članice mogu potaknuti tržišno natjecanje u tom sektoru usluga poduzimanjem odgovarajućih mjera, kao što su preporučivanje ili promicanje na drugi način upotrebe natječaja i/ili upotrebe interoperabilnih uređaja kojima se olakšava promjena pružatelja usluga.

(11) članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

- i. prvi i drugi podstavak brišu se;
- ii. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.”;

(b) stavak 8. briše se;

(11a) u članku 20. stavku 6. upućivanje na članak 7. stavak 1. mijenja se u članak 7.a

(12) članak 23. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 22. Komisiji se dodjeljuju na rok od pet godina od 4. prosinca 2017. Komisija sastavlja izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije završetka navedenog petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće usprotive tom produljenju najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 4.:

„(4). Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.”

(c) stavci 4. i 5. renumerirani su u stavak 5. odnosno 6.;

(13) u članku 24. dodaje se sljedeći stavak 12.:

„12. Komisija procjenjuje provedbu ove Direktive najkasnije do 28. veljače 2024. i svakih pet godina nakon toga te podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tim će se izvješćem konkretno ispitivati treba li promijeniti konačan datum utvrđen u članku 7. stavku 1. točki (b) te treba li nakon 2030. prilagoditi zahtjeve i alternativan pristup utvrđene u članku 5. Tom se izvješću prema potrebi prilažu prijedlozi za daljnje mjere.”;

(14) prilozi se izmjenjuju u skladu s Prilogom ovoj Direktivi.

Članak 2.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do XXXX [*molimo umetnuti datum 24 mjeseca od dana stupanja na snagu*].
One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

PRILOG

Prijedlogu DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Direktive
2012/27/EU o energetskej učinkovitosti

PRILOG

1. Prilozi IV. i V. mijenjaju se kako slijedi:
 - (a) u Prilogu IV. bilješka 3. zamjenjuje se sljedećim: „(3) Primjenjuje se ako se uštede energije izračunavaju s obzirom na primarnu energiju koristeći se pristupom odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. Za uštede električne energije u kWh države članice mogu primjenjivati zadani koeficijent od 2,0. Države članice mogu primjenjivati drukčiji koeficijent pod uvjetom da ga mogu opravdati.”.
 - (b) Prilog V. zamjenjuje se sljedećim:

„Prilog V.

**Zajedničke metode i načela za izračun učinka sustava obveze energetske
učinkovitosti ili drugih mjera politike u skladu s člankom 7. stavcima 1. i 2.,
člancima 7.a i 7.b te člankom 20. stavkom 6.:**

1. Metode za izračun ušteda energije osim onih koje nastaju mjerama oporezivanja u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članaka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6.

Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati sljedeće metode za izračun ušteda energije:

- (a) predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex-ante”;

- (b) izmjerene uštede, pri čemu se uštede od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuju bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su aditivnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex-post”;
 - (c) procijenjene uštede, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene ušteda. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora s drukčijom nazivnom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenim uštedama, ili ako te procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;
 - (d) uštede utvrđene na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave ili pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštede nastale promjenama u ponašanju potrošača.
2. Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru poboljšanja energetske učinkovitosti u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članaka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. primjenjuju se sljedeća načela:
- (a) nužno je dokazati da su to aditivne uštede koje bi se svakako ostvarile, neovisno o aktivnostima stranaka obveznica, stranaka sudionica, ovlaštenih stranaka i/ili provedbenih tijela javne vlasti. Kako bi se utvrdilo koje se uštede mogu prijaviti kao aditivne, države članice uzimaju u obzir moguće kretanje uporabe i potražnje energije u slučaju da dotična mjera politike ne bude provedena;

- (b) uštede nastale provedbom obveznog zakonodavstva Unije smatraju se uštedama koje bi se svakako ostvarile te se stoga ne mogu prijaviti na temelju članka 7. stavka 1. [...] **Iznimno** se uštede povezane s obnovom postojećih zgrada **mogu prijaviti u skladu s člankom 7. stavkom 1. pod uvjetom da je ispunjen kriterij značajnosti iz dijela 3. stavka (h). Uštede koje proizlaze iz provedbe nacionalnih minimalnih zahtjeva utvrđenih za nove zgrade prije prenošenja Direktive 2010/31/EU mogu se prijaviti u skladu s člankom 7. stavkom 1. točkom (a)** pod uvjetom da je ispunjen kriterij značajnosti iz dijela 3. stavka (h).
- (c) u obzir se mogu uzeti samo uštede koje premašuju sljedeće razine:
- i. standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe Uredbe (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ te Uredbe (EZ) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²;
 - ii. zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ;

¹ Uredba (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice smanjenju emisija CO₂ iz lakih vozila (SL L 140, 5.6.2009., str. 1.).

² Uredba (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (SL L 145, 31.5.2011., str. 1.).

- (d) dopuštene su politike čija je svrha poticanje veće energetske učinkovitosti proizvoda, opreme, građevina i građevnih elemenata, procesa ili tržišta;
- (dd) uštede energije koje proizlaze iz mjera politike za promicanje uvođenja tehnologija obnovljive energije malog opsega na zgrade ili u njih prihvatljive su te se mogu uzeti u obzir za ispunjavanje zahtjeva u pogledu ušteda energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. u mjeri u kojoj one doprinose smanjenju prodaje energije krajnjim kupcima u zgradi i u mjeri opsega uštede primarne energije. **Osim toga, u slučaju mjera politike uvedenih za potrebe članka 7. stavka 1. točke (b), maksimalno 15 % obnovljive energije proizvedene u zgradama ili na njima za vlastitu uporabu može se također uzeti u obzir. U obama slučajevima** izračun ušteda [...] **u skladu je** sa zahtjevima iz ovog Priloga.
- (e) kada je riječ o politikama kojima se ubrzava uvođenje učinkovitijih proizvoda i vozila, puno pravo može se polagati pod uvjetom da se dokaže da se uvođenje odvija prije isteka prosječnog očekivanog trajanja proizvoda ili vozila ili prije nego što je uobičajeno zamijeniti proizvod ili vozilo, a uštede se prijavljuju samo za razdoblje do isteka prosječnog očekivanog trajanja proizvoda ili vozila koje se zamjenjuje;
- (f) pri poticanju uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti države članice prema potrebi osiguravaju održavanje normi kakvoće proizvoda, usluga i provedbe mjera, ili uvođenje tih normi ako ne postoje;
- (g) kako bi se u obzir uzele klimatske razlike među regijama, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije s temperaturnim razlikama među regijama;

- (h) pri izračunu ušteda energije u obzir se uzima trajanje mjera. To se može provesti zbrajanjem ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi. Osim toga, države članice mogu primijeniti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina ušteda. Ako upotrebljavaju druge metode, države članice osiguravaju da ukupni iznos ušteda energije izračunan primjenom tih drugih metoda ne premašuje iznos ušteda energije koji bi dobile kada bi uštede izračunale kao zbroj ušteda koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom od datuma njezine provedbe do 31. prosinca 2020. ili do 31. prosinca 2030., prema potrebi.
3. Države članice osiguravaju ispunjavanje sljedećih zahtjeva za mjere politike provedene na temelju članka 7.b i članka 20. stavka 6:
- (a) mjerama politika i pojedinačnim mjerama ostvaruju se uštede energije u krajnjoj potrošnji koje je moguće provjeriti;
 - (b) odgovornosti svake stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno što je relevantno, jasno su utvrđene;
 - (c) uštede energije koje se ostvaruju ili se trebaju ostvariti utvrđene su na transparentan način;
 - (d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili se treba ostvariti mjerom politike iskazan je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije, na temelju faktora konverzije utvrđenih u Prilogu IV.;
 - (e) sastavlja se i objavljuje godišnje izvješće o uštedama energije koje su ostvarile ovlaštene stranke, stranke sudionice i provedbena tijela javne vlasti, osim ako je to neizvedivo, kao i podaci o godišnjim kretanjima ušteda energije;

- (f) rezultati se prate te se poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;
 - (g) na uštede ostvarene u pojedinačnoj mjeri pravo može polagati samo jedna stranka;
 - (h) potrebno je dokazati da su aktivnosti stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbenih tijela javne vlasti značajni za ostvarenje prijavljenih ušteda.
4. Pri utvrđivanju ušteda energije nastalih mjerama politika u području oporezivanja uvedenih na temelju članka 7.b, primjenjuju se sljedeća načela:
- (a) u obzir se uzimaju samo uštede energije na temelju mjera oporezivanja koje premašuju minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ¹ ili Direktivom Vijeća 2006/112/EZ²;
 - (b) cjenovna elastičnost za izračun učinka mjera oporezivanja (u području energetike) mora odražavati kratkoročno i dugoročno kretanje potražnje za energijom u odnosu na promjene cijena te se procjenjuje na temelju najnovijih i reprezentativnih službenih izvora podataka;
 - (c) uštede energije ostvarene pratećim instrumentima porezne politike, uključujući fiskalne poticaje ili uplate u fond, obračunavaju se zasebno.
5. Obavješćivanje o metodologiji

Države članice obavješćuju Komisiju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustavâ obveze energetske učinkovitosti i o alternativnim mjerama iz članaka 7.a i 7.b te članka 20. stavka 6. Osim u slučaju poreza, takva obavijest uključuje pojedinosti o:

¹ Direktiva Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL L 283, 31.10.2003., str. 51.).

² Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

- (a) razini zahtijevane uštede energije ili očekivanih ušteda koje će se ostvariti tijekom cijelog razdoblja od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030.
- (b) strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;
- (c) ciljanim sektorima;
- (d) mjerama politika i pojedinačnim djelovanjima predviđenima u mjeri politike, uključujući očekivani ukupni kumulativni iznos ušteda za svaku mjeru;
- (e) trajanju obveze za sustav obveze energetske učinkovitosti;
- (f) djelovanjima predviđenima u mjeri politike;
- (g) metodologiji izračunavanja, uključujući pojedinosti o načinu određivanja dodatnosti i značajnosti te metodologijama i referentnim vrijednostima koje se upotrebljavaju za predviđene i procijenjene uštede;
- (h) trajanju mjera i načinu njihova izračunavanja ili na čemu se temelje;
- i. pristupu usvojenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;
- (j) sustavima za praćenje i provjeru za mjere na temelju članaka 7.a i 7.b te pojedinosti o načinu osiguravanja njihove neovisnosti o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;
- (k) u slučaju poreza takva obavijest uključuje pojedinosti o:
 - i. ciljanim sektorima i segmentu poreznih obveznika;
 - ii. provedbenom tijelu javne vlasti;
 - iii. očekivanoj uštedi koju treba ostvariti;

- iv. trajanju mjere oporezivanja; i
- v. metodologiji izračunavanja, uključujući pojedinosti o tome koja se cjenovna elastičnost upotrebljava i o načinu na koji je utvrđena.”;

2. Prilog VII. mijenja se kako slijedi:

- (a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje plina”;

- (b) umeće se sljedeći Prilog VII.a:

„Prilog VII.a

Minimalni zahtjevi za informacije o obračunu i potrošnji grijanja, hlađenja i tople vode

1. Obračun na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja

Kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo reguliranje vlastite potrošnje energije, obračun se najmanje jednom godišnje provodi na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja.

2. Minimalna učestalost informacija o obračunu ili potrošnji

Od [XXX datum prenošenja], ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja stavljaju se na raspolaganje najmanje jednom tromjesečno na zahtjev ili ako su se krajnji kupci opredijelili za primanje elektroničkog obračuna, a u ostalim se slučajevima to provodi dvaput godišnje.

Od 1. siječnja 2022., ako su ugrađena brojila ili razdjelnici troškova grijanja koji se mogu očitati na daljinu, informacije o obračunu ili potrošnji na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja stavljaju se na raspolaganje najmanje svaki drugi _ mjesec. Grijanje i hlađenje mogu se izuzeti od te odredbe izvan sezone grijanja/hlađenja.

3. Minimalne informacije navedene na računu te utemeljene na stvarnoj potrošnji ili rezultatima očitavanja razdjelnika troškova grijanja

Države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave sljedeće informacije na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja:

- (a) trenutačne stvarne cijene i stvarnu potrošnju ili ukupne troškove grijanja i rezultate očitavanja razdjelnika troškova grijanja;
- (b) informacije o mješavini goriva, uključujući informacije za krajnje korisnike koji se grijanjem ili hlađenjem opskrbljuju iz centraliziranih sustava;
- (c) usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg korisnika i potrošnje u istom razdoblju prošle godine u grafičkom obliku, prilagođeno za grijanje i hlađenje u odnosu na klimatske uvjete;
- (d) podatke za kontakt organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

Osim toga, države članice osiguravaju da se krajnjim korisnicima na računima ili zajedno s računima u jasnom i razumljivom obliku na raspolaganje stave usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim korisnikom iz iste kategorije korisnika ili da se krajnje korisnike uputi na navedene informacije na temelju stvarne potrošnje ili na temelju rezultata očitavanja razdjelnika troškova grijanja.”